

T Ü R M O B

TÜRKİYE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER
VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLER ODALARI BİRLİĞİ
(UNION OF CHAMBERS OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS OF TÜRKİYE)

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN YASA TEKLİFİ HAKKINDA

(YAPILANDIRMA - MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI - İŞLETME
KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ KANUN TEKLİFİ)

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

**BAZI ALACAKLARIN YENİDEN
YAPILANDIRILMASI İLE BAZI
KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ HAKKINDA
(YAPILANDIRMA – MATRAH VE VERGİ
ARTIRIMI – İŞLETME KAYITLARININ
DÜZELTİLMESİ KANUN TEKLİFİ)**

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

Ocak 2023, ANKARA

İÇİNDEKİLER

I-	GENEL BİLGİ	3
A.	Başvuru ve Ödeme Süreleri.....	5
B.	Düzenleme Yapılan Konular ve Madde Numaraları.....	6
C.	Yasa Tasarının Temel Özellikleri	8
II-	KAPSAM VE TANIMLAR.....	11
A.	Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler	11
B.	Yapılandırmaya konu alacaklar.....	11
III-	KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN TAHSİLİNDEN VAZGEÇME (MADDE 2).....	13
IV-	KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR (MADDE 3)	18
V-	İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER (MADDE 4)	20
	TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ	22
VI-	MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI (MADDE 5)	23
A.	Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrahlarının Artırımı	23
B.	Muhtasar ve KDV’de Matrah Artırımı.....	24
	TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ	26
VII-	İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (MADDE 6).....	27
A.	İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (md. 6/1).....	27
B.	Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar , makine, teçhizat ve demirbaşlar (md. 6/2).....	28
C.	Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar (md. 6/3).....	29
	TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ	29
VIII-	SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER	30
A.	Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacakları (Madde 7)	30
B.	Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları (Madde-8).....	31
IX-	ORTAK HÜKÜMLER (MADDE 9)	32
	TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ	35
X-	DİĞER HÜKÜMLER (MADDE 10).....	35

I- GENEL BİLGİ

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca hazırlanarak TBMM'ye gönderilen "BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ" ile

- ✓ Kamuya olan borçların yapılandırılarak ödenmesi,
- ✓ Mevcut ve muhtemel ihtilafların sonlandırılması,
- ✓ İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemlerin neticelendirilmesi,
- ✓ Matrah ve vergi artırımı yoluyla vergilemede öngörülebilirliğin artırılarak geçmiş vergilendirme dönemleri ile ilgili olası risklerin ortadan kaldırılması,
- ✓ İşletme kayıtlarının fiili durumlarına uygun hale getirilmesi,
- ✓ Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları ile eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezalarının yapılandırılarak ödenmesi,

konularında düzenlemeler yapılmaktadır.

Ayrıca yasa teklifi ile detayına çalışmanın ilerleyen bölümlerinde yer verildiği üzere aşağıda yer alan Kanunlarda da bazı değişiklikler yapılmıştır.

- ✓ 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanunu
- ✓ 351 sayılı Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurt Hizmetleri Kanunu
- ✓ 488 sayılı Damga Vergisi Kanunu
- ✓ 492 sayılı Harçlar Kanunu
- ✓ 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu
- ✓ 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu
- ✓ 3289 sayılı Gençlik ve Spor Hizmetleri Kanunu
- ✓ 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu
- ✓ 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu
- ✓ 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu
- ✓ 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun
- ✓ 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Bu Raporda BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ konusunda TÜRMOB görüş ve önerileri yer almaktadır.

Kanun teklifine ilişkin değerlendirmelerimize geçmeden, Hazine ve Maliye Bakanlığı Vergi Konseyi çalışmalarına katkıda bulunmak amacı ile TÜRMOB tarafından 27 Nisan 2022- 18 Mayıs 2022 tarihleri arasında 2439 meslek mensubunun katılımı ile vergi afları/barışları olarak bilinen yapılandırma düzenlemelerine, meslek mensuplarının bakış açılarını ölçmek için yapılmış olan anket çalışmasına ilişkin temel veriler ve sonuçlar da aşağıda belirtilmiştir.

VERGİ AF KANUNLARINA İLİŞKİN TÜRMOB ANKET ÇALIŞMASI

1. Ankete katılanların % 91 SMMM, % 4'ü YMM,% 2'si SM ve % 3'i aday meslek mensubudur.
2. Ankete katılanların yaklaşık % 75'i lisans % 18'i ise yüksek lisans eğitimi görmüştür. Ankete katılanların çoğunluğunu 30-60 yaş grubu aralığı meslek mensupları oluşturmuştur. Ankete 279 kadın ve 2.126 erkek katılmıştır. Ankete en çok katılım sırasıyla İstanbul, Ankara, İzmir, Antalya ve Bursa illerinden, en az katılım Ağrı, Bingöl, Kırıkkale Bartın ve Iğdır İllerinden olmuştur.
3. Anket katılımcılarının% 80'i, vergi aflarının mükelleflerin vergi ödeme alışkanlıklarını olumsuz etkilediği belirtmiştir.
4. Meslek mensuplarının % 86'sı, vergi afları vergilerini düzenli ödeyen mükellefleri rahatsız ettiğini belirtmiştir.
5. Meslek mensuplarının % 67'si, vergi aflarının vergi kaçırmayı teşvik ettiğini belirtmiştir. Vergi aflarının gerekli olduğunu belirtenlerin oranı sadece 16'dır.
6. Meslek mensuplarının % 88'i Türkiye'de vergi aflarının çok sık çıktığını belirtmişlerdir.
7. Ankete katılanların % 43'ü kendi serbest meslek faaliyetlerinden doğan vergi borçları için yeniden yapılandırma kanunlarına başvurduğunu belirtmiştir.
8. Meslek mensuplarının ortalama olarak üçte ikisi, bütün yeniden yapılandırma düzenlemelerinde müşterilerinin borçlarını son taksitine kadar ödediklerini belirtmiştir.
9. Ankete katılanların yaklaşık % 83'ü, müşterilerinin 2016 yılından bu yana yapılan 6736, 7143 ve 7326 sayılı Kanunlarda yer alan matrah artırımına ilişkin düzenlemelerden farklı düzeylerde yararlanmak için başvuruda bulunduğu belirtmiştir.
10. Meslek mensuplarının en az % 77'si vergi aflarının sürekli olacağını ifade etmektedirler.
11. Meslek mensuplarının % 76'sı bundan sonra da vergi ödeme kolaylığı olması gerektiğini düşünmektedirler.
12. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı vergi dairelerine olan borçların yeniden yapılandırma istemleri, mükelleflerin birinci öncelikleri olmaktadır.
13. Meslek mensuplarının yaklaşık % 50'si, aracılık ve hizmet sözleşmesi yaptığı müşterilerinin gelecek yıl vergi incelemesi geçirme olasılığının % 10 veya daha düşük olacağına inanmaktadır.

VERGİSEL YÜKÜMLÜLÜKLERİNİ DÜZENLİ OLARAK YERİNE GETİREN MÜKELLEFLER İÇİN UYUMLU MÜKELLEF İNDİRİMİ ŞARTLARI KOLAYLAŞTIRILMALI ve GENİŞLETİLMELİDİR

Vergiye uyumlu mükelleflerin, tahakkuk eden vergilerini ödemelerini teşvik edici koşulların iyileştirilmesinin zorunlu olduğu değerlendirilmektedir. 2008 yılından bu yana sosyal güvenlik primlerini süresi içinde ödeyen, prim borcu bulunmayan mükelleflerden alınan işveren payında ise 5 puan indirim uygulanmakta, işveren payı % 20.5 yerine yüzde % 15.5 oranında ödenmekte, toplamda % 37.5 olan prim oranı da bu durumda % 32.5'e düşmektedir. Prim borcunu vadesinde ödeyen yükümlülere 5 puan indirim sağlayan SGK, sade ve uygulaması kolay bir düzenlemeyi başarı ile uygulamakta ve tahsilat oranını ciddi şekilde artırmaktadır.

Bu nedenle benzer bir sistem vergi ödemelerini düzenli olarak yerine getiren uyumlu mükellefler için de yapılmalıdır. Bu kapsamda, vergi mevzuatı yönünden de uyumlu mükellef indiriminin şartları kolaylaştırılmalıdır. Sadece gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri için değil - en azından matrah artırımına konu olan KDV, muhtasar gibi vergi türleri itibariyle de - uyumlu mükellef indirimi getirilmesinin vergiye uyumu artıracağı, tahakkuk/tahsilat oranlarını artıracağı değerlendirilmektedir. Ayrıca gelir/kurumlar vergisi uygulamasında yer alan parasal üst limitin ve şartların ihlali durumunda indirim hakkından yararlanmasını engelleyen üç yıllık sürenin kaldırılması ve işe yeni başlayan mükelleflere doğrudan iyi mükellef indirimi hakkının verilmesi faydalı olacaktır.

BAZI ALACAKLARIN YENİDEN YAPILANDIRILMASI İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ ile ilgili TÜRMOB çalışma ve değerlendirmeleri aşağıdaki gibidir.

A. Başvuru ve Ödeme Süreleri

Yasa Teklifinde yer alan ile ilgili başvuru ve ödeme sürelerinin genel tarihleri aşağıdaki gibidir.

Başvuru/ödeme türü	Süre *(Komisyon ve Genel Kurul aşamasında başka bir değişiklik yapılmadığı takdirde)
Yeniden yapılandırmaya konu olacak alacakların vadesinin son tarihi	31 Aralık 2022
Borçların yeniden yapılandırılması için başvuru süresi	30 Nisan 2023
Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksidini ödeme süresi	31 Mayıs 2023
Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitinin ödeme süresi	31 Mayıs 2023
Matrah artırımları için başvuru süresi (2018, 2019, 2020 ve 2021 yılları için)	30 Nisan 2023

Matrah artırımları için ilk taksit ödeme süresi	31 Mayıs 2023
İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedilme süresi	30 Nisan 2023
Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirme süresi	30 Nisan 2023
Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların dikkate alınacağı bilanço tarihi	31 Aralık 2022
Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların vergi dairelerine beyan edilmesi suretiyle kayıtların düzeltilmesi süresi	30 Nisan 2023

B. Düzenleme Yapılan Konular ve Madde Numaraları

Yasa tasarısı aşağıdaki düzenlemeleri içermektedir.

- Kesinleşmiş alacakların tahsilinden vazgeçme (**Madde 2**)
- Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar (**Madde 3**)
- İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler (**Madde 4**)
- Matrah ve vergi artırımını (**Madde 5**)
- İşletme kayıtlarının düzeltilmesi (**Madde 6**)
- Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları (**Madde 7**)
- Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları (**Madde 8**)
- Ortak hükümler (**Madde 9**)
- Diğer hükümler (**Madde 10**)
- 75.000 TL olan Genç girişimcilere sağlanan kazanç istisnası tutarının güncellenerek 103 üncü maddede yazılı tarifenin ikinci diliminde yer alan tutara bağlanması (**Madde 11**)
- Gençlik ve Spor Bakanlığı tarafından verilen ve vadesi geçmiş olan öğrenim ve katkı kredisi taksitlerine; gecikme zammı, Yİ-ÜFE tutarı, katsayı tutarı gibi alacakların hesaplanmaması yönünde düzenleme yapılması (**Madde 12**)

- Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca (TOKİ) konut ve konut ile birlikte ihale edilen yapım işlerine ilişkin olarak TOKİ'nin almış olduğu ihale kararları ve TOKİ ile yükleniciler arasında düzenlenen sözleşmelere damga vergisi istisnası sağlanması (**Madde 13**)
- Taşınmaz ve hissedar sayısının çok olduğu ancak satışa konu edilen taşınmaza ilişkin hisseye ait satış bedelinin düşük olduğu şüyuun izalesi yoluyla satışlarda, satış bedelinden daha yüksek tutarda harç alınmaması adına devir ve iktisap sayısına bakılmaksızın her bir taşınmazda devir eden ve devir alanlardan birer adet asgari maktu harç alınmasına yönelik düzenleme yapılması (**Madde 14**)
- 2918 sayılı sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamında sürücülere verilen aktif ceza puanlarının pasif duruma getirilmesi ve Kanunun ilgili maddeleri kapsamında geçici olarak geri alınan sürücü belgelerinin geri alma işlemlerinin kaldırılması amacıyla düzenleme yapılması (**Madde 15**)
- Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve sürekli akış hâlinde olan malların ithaline ilişkin olarak ithalatın yapıldığı vergilendirme dönemine ait katma değer vergisi beyannamesinin verilme süresi sonuna kadar ödenen katma değer vergisinin, ithalatın yapıldığı dönemde indirim konusu yapılabilmesine ilişkin düzenleme yapılması (**Madde 16**)

Öte yandan boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan sürekli akış hâlinde olan malların ithalini gerçekleştiren mükelleflere ilişkin olarak Kanun Teklifinin 16 ncı maddesi ile yapılan düzenlemeye uygun olarak söz konusu maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önceki dönemlerde de mükellefler tarafından anılan maddede belirtilen esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılmış olan katma değer vergileri ile ilgili olarak vergi incelemeleri veya takdir işlemlerine istinaden herhangi bir vergi tarhiyatı yapılmayacağı, vergi cezası kesilmeyeceği, daha önce yapılmış olan tarhiyatlardan ve kesilmiş cezalardan varsa açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçileceği, tahakkuk eden tutarların terkin edileceği, tahsil edilen tutarların ise iade edilmeyeceği düzenlenmektedir. Ayrıca, anılan maddenin yürürlüğe gireceği tarihten önceki dönemlere ilişkin yapılmış düzeltme taleplerinin bu hüküm çerçevesinde değerlendirilerek sonuçlandırılacağı belirtilmek suretiyle bu taleplerin sadece tahakkuk etmiş vergilerin terkinin açısından değerlendirileceği ancak tahsil edilmiş tutarların ise iade edilmeyeceği yönünde belirleme yapılmaktadır. (**Geçici madde 1**)
- Gençlik ve Spor Bakanlığına tescil edilmiş olan spor kulüpleri ve spor anonim şirketleri tarafından sporculara ödenen ücretlerden tevkif edilerek ilgili vergi dairesine kanuni süresinde beyan edilen ve vadesinde ödenen gelir vergisinin, ilgili işverence Türkiye'de kurulu bankalarda açılmış olan özel hesaplarına, ödemeyi takip eden beş iş günü içinde ilgili vergi dairesi tarafından iade edilmesi yönünde düzenleme yapılması (**Madde 17**)
- Teknoloji geliştirme bölgesi dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisi yüzde yüze çıkarılmakta ve Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin meslek gruplarına göre de kullanılabilmesine imkân tanınması (**Madde 18**)

- 5520 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi kapsamında, iştirak eden şirketin iştirak ettiği şirketi veya iştirak edilen şirketin iştirak eden şirketi devraldığı durumlarda, iştirak hissesi ve pay alımı dolayısıyla yapılan ve devir sonrasına tekabül eden finansman giderlerinin devralan şirkette indirim konusu yapılması; **(Madde 19)**

Ayrıca geçmiş dönemlerde söz konusu finansman giderlerini indirim konusu yapan mükelleflere yönelik bir inceleme ve tarhiyat yapılmaması sağlanmakta ve uygulamada yaşanan ihtilafların sonlandırılması amaçlanmaktadır.**(Geçici madde 1)**

- 5684 sayılı Sigortacılık Kanununda düzenleme yapılarak motorlu araç parçalarının üretiminde yerli sanayinin geliştirilmesi amacıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından kurulacak sistemler çerçevesinde orijinale eşdeğerliği belgelendirilmiş parçalar ile yeniden kullanılabilir parçaların kullanılmasının, hasarların giderilmesi ve tazminatın ödenmesi süreçlerine dâhil edilmesine imkân sağlanması **(Madde 20)**

- Ar-Ge ve tasarım merkezleri dışında teşvik kapsamında çalışılabilecek süreye ilişkin Cumhurbaşkanına verilen yüzde yetmiş beşe kadar artırma yetkisi yüzde yüze çıkarılması ve Cumhurbaşkanına tanınan yetkinin meslek gruplarına göre de kullanılabilmesine imkân tanınması **(Madde 21)**

- 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on beşinci fıkrası kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan köylerde, Emlak Vergisi Kanununa göre alınması gereken emlak vergisi ile Belediye Gelirleri Kanunu uyarınca alınması gereken vergi, harç ve katılım paylarının alınmamasına ilişkin sürenin, Gelir Vergisi Kanunu'nun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin, 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinin ve (5) numaralı bendinin, 66 ncı maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendi hükümlerinin uygulama süresinin ve bu yerlerde içme ve kullanma suları için ücretin en düşük tarifesinin % 25'ini geçmeyecek şekilde belirlenmesine ilişkin hükmün süresinin ve tüzel kişiliği kaldırılarak tek mahalleye dönüşen beldelerde içme ve kullanma sularından alınacak ücretin, mevcut en düşük tarifinin %50'sini geçmeyeceğine ilişkin hükmün süresinin 31/12/2025 tarihine uzatılması **(Madde 22)**

C. Yasa Tasarının Temel Özellikleri

Söz konusu Yasa Tasarının temel özellikleri aşağıdaki gibidir.

- Yeniden yapılandırmaya konu olacak alacakların vadesi, **31/12/2022** tarihi dikkate alınarak belirlenmiştir.
- Yasa hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların; **30/4/2023** tarihine kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları gerekmektedir.

- Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini **31/5/2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler hâlinde **azami kırk sekiz eşit taksitte** demeleri
- Yeniden yapılandırılmış borçların ilk taksit ödeme süresi içerisinde **tamamen ödenmesi** koşulana bağlı olarak
- feri alacaklar yerine hesaplanmış Yİ-ÜFE tutarlarının **%90'ının tahsilinden vazgeçilecek,**
 - Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarından **%25** indirim yapılacak,
 - Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) **%50** indirim yapılacaktır.
- Kanunun yayımı tarihi itibarıyla Uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da kesinleşmemiş alacaklara ilişkin hükmünden yararlanabilecektir.
- Bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar inceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler hükümlerinden yararlanabilecektir.
- Kanuna göre ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; bir takvim yılında üç veya daha az taksitin, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti (peşin ödeme seçeneğinin tercih edilmesi hâlinde ilk taksiti)-izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanır.
- Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında ten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.
- Taksitli deme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanır.

- Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanılır.
- Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.
- Matrah artırımlarının **30 Nisan 2023** tarihine kadar yapılması gerekmektedir.
- Artırılan gelir ve kurumlar vergisi matrahları, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden **damga vergisini süresinde ödemiş** ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir. İstisna, indirim ve mahsuplar nedeniyle bu beyannameler üzerinden ödenmesi gereken verginin bulunmaması hâlinde de bu hüküm uygulanır.
- Mükellefler, Yasada belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırarak belirtilen süre ve şekilde ödemeleri halinde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra başka bir tarhiyat yapılmaz.
- Mükellefler, Yasada belirtilen şartlar dâhilinde katma değer vergisini artırarak bu maddede belirtilen süre ve şekilde ödemeleri hâlinde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez.

Söz konusu Yasa ile getirilen düzenlemeler ana başlıkları ve hatları itibariyle ise aşağıdaki gibidir.

II- KAPSAM VE TANIMLAR

A. Yapılandırmaya konu alacakların ait olduğu idareler

- 1) Hazine ve Maliye Bakanlığı,
- 2) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı,
- 3) Belediyeler,
- 4) Sosyal Güvenlik Kurumu
- 5) İl Özel İdareleri
- 6) Belediyeler
- 7) Büyük Şehir Belediyeleri Su ve Kanalizasyon İdareleri
- 8) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı (YİKOB)

B. Yapılandırmaya konu alacaklar

- 1) 213 sayılı Vergi Usul Kanunu kapsamına giren vergiler ve vergi cezaları,
 - (a) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları (gelir veya kurumlar vergisine mahsuben 2022 yılında ödenmesi gereken geçici vergi hariç),
 - (b) 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları,
 - (c) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce yapılan tespitlere ilişkin olarak vergi aslına bağlı olmayan vergi cezaları,
- 2) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce verilen idari para cezaları,
- 3) Yukarıdaki bentler dışında kalan ve 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamında tahsil dairesine takip için intikal etmiş olan asli ve fer'i amme alacakları,
- 4) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan ya da kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat, demirbaşlar ile kasa mevcudu ve ortaklardan alacakların beyanı,
- 5) 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü doğan ve Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip edilen gümrük vergileri, idari para cezaları, faizler, gecikme faizleri, gecikme zammı alacakları,
- 6) Sosyal Güvenlik Kurumuna bağlı tahsil daireleri tarafından 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayım tarihine veya bu Kanunun ilgili hükümlerinde belirtilen sürelerin sonuna kadar tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan;

- a) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan, 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - b) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin isteğe bağlı sigorta primleri ve topluluk sigortası primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - c) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş olan özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - d) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup ilgili kanunları uyarınca uygulanan idari para cezaları ile bunlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı alacakları,
 - e) İlgili kanunları gereğince takip edilen 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı ile bunlara bağlı gecikme zammı alacakları,
- 7) İl özel idarelerinin 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde Kanunun tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i alacakları,
- 8) Belediye alacakları,
- a) 213 sayılı Kanun kapsamına giren ve 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, 2022 yılına ilişkin olarak 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce tahakkuk eden vergi ve bunlara bağlı vergi cezaları, gecikme faizleri, gecikme zamları, bunların dışında kalan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan asli ve fer'i amme alacakları,
 - b) 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 97 ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ve vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ücret ve pay alacakları ile bunlara bağlı fer'i alacakları,
 - c) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu kapsamındaki belediyelerin vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su, atık su ve katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,
 - d) Büyükşehir belediyelerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanununun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacakları ile bunlara bağlı fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,
- 9) 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun kapsamındaki büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon

idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacakları ve bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) alacakları,

- 10) Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarının (YİKOB) vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen asli ve fer'i amme alacakları,

III- KESİNLEŞMİŞ ALACAKLARIN TAHSİLİNDEN VAZGEÇME (MADDE 2)

Maliye Bakanlığına, il özel idarelerine ve belediyelere bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklarla ilgilidir.

	Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken	Vazgeçilen Alacaklar
a)	<p>– Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan vergiler</p> <p>– Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ile asli Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamları</p>	<p>– Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı</p> <p>– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı</p>	<p>– Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları</p> <p>– Asli Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları</p> <p>– Bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı</p>
	<p>– Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması</p>	<p>– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı</p>	<p>– Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları</p>
b)	<p>– Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bir vergi aslına bağlı olmaksızın kesilmiş vergi cezaları ile iştirak</p>	<p>– Vergi cezalarının %50'si</p> <p>– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı</p>	<p>– Vergi cezalarının %50'si</p> <p>– Cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı</p>

	nedeniyle kesilmiş vergi cezaları – Cezalara bağlı gecikme zamları		
	– Ödenmemiş alacağın sadece gecikme zammından ibaret olması hâlinde	– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	– Cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
c)	– Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezaları – Cezalara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları	– İdari para cezalarının tamamı – Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	– Cezaya bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı
	– Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde	– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	– Cezaya bağlı fer'ilerin tamamı,
ç)	– Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve yukarıdaki bentlerin dışında kalan asli amme alacakları – Bu alacaklara bağlı faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları	– Asli amme alacaklarının ödenmemiş kısmının tamamı – Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Bu alacaklara uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı
	– Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alacaktan ibaret olması hâlinde	– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı	Uygulanan faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı

Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil daireleri tarafından takip edilen alacaklar ile ilgilidir.

	Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken	Vazgeçilen Alacaklar
a)	<ul style="list-style-type: none"> - Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan gümrük vergileri - Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları ve aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezaları 	<ul style="list-style-type: none"> - Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı - Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı 	<ul style="list-style-type: none"> - Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları, - Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamı,
	<ul style="list-style-type: none"> - Ödenmemiş alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması hâlinde 	<ul style="list-style-type: none"> - Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı 	<ul style="list-style-type: none"> - Gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları,
b)	<ul style="list-style-type: none"> - Vadesi geldiği hâlde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunan ve 4458 sayılı Kanun ve ilgili diğer kanunlar kapsamında gümrük yükümlülüğü nedeniyle gümrük vergileri asıllarına bağlı olmaksızın kesilmiş idari para cezaları ile 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun iştirak hükümleri nedeniyle kesilmiş idari para cezaları 	<ul style="list-style-type: none"> - Cezaların %50'si 	<ul style="list-style-type: none"> - Cezaların %50'si
c)	<ul style="list-style-type: none"> - Eşyanın gümrüklenmiş değerine bağlı olarak kesilmiş idari para cezaları 	<ul style="list-style-type: none"> - Cezaların %30'u 	<ul style="list-style-type: none"> - Cezaların %70'i
	<ul style="list-style-type: none"> - Gümrük vergileri aslının tamamı - Alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamının, 	<ul style="list-style-type: none"> - Gümrük vergileri aslının tamamı - Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı 	<ul style="list-style-type: none"> - Alacak asıllarına bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i amme alacaklarının tamamı

İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler ile ilgilidir.

<p>– İhtirazi kayıtlarla verilen beyannameler üzerine tahakkuk etmiş olan vergiler</p> <p>– Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer’i amme alacakları</p> <p>– Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamları</p>	<p>– Vergilerin ödenmemiş kısmının tamamı</p> <p>– Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı</p>	<p>– Vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer’i amme alacakları,</p> <p>– Aslı Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olanlar dâhil olmak üzere asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı,</p>
--	---	---

Bu Kanun kapsamında ödenecek olan motorlu taşıtlar vergisi, 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre verilen trafik idari para cezası, mülga 11/2/1950 tarihli ve 5539 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca tahsili gereken geçiş ücreti ve idari para cezası ile bu alacaklara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar ile katsayı tutarının en az %10’unun ödenmiş olması ve bu Kanun hükümlerinin ihlal edilmemiş olması koşuluyla bu Kanunda belirtilen ödeme süresi sonuna kadar 18/2/1963 tarihli ve 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin (d)¹ fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu hüküm her bir taşıt için ayrı ayrı dikkate alınır.

Tütün mamulleri, makaron, yaprak sigara kâğıdı ve alkollü içkilerin üreticileri ve ithalatçıların, 213 sayılı Kanunun mükerrer 257 nci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetki kapsamında kullanılma zorunluluğu getirilen özel etiket ve işaretleri kullanmalarına izin verilebilmesi için bu Kanun kapsamında yapılandırılan ve vadesi 1/3/2016 tarihinden sonra gelen 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (III) sayılı listenin (A) ve (B) cetvellerinde yer alan ürünlere ilişkin özel tüketim vergisi, vadesi 1/10/2020 tarihinden sonra gelen katma değer vergisi ve bu vergilere ait beyannameden doğan damga vergisi ile bu vergilere bağlı gecikme faizi ve gecikme zammı yerine bu Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın tamamının ödenmesi şarttır.

2464 sayılı Kanunun 97 nci ve mükerrer 97 nci maddelerine göre tahsili gereken ücret ve paylar ile su, atık su ve katı atık ücreti alacaklarından vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu

¹ **Madde 13- d) (5228 sayılı Kanunun 59/7 maddesiyle değişen ibare. Yürürlük:31.7.2004)** Taşıtlarla ilgili fenni muayene komisyonları, fenni muayene yapma yetkisi verilen gerçek ve tüzel kişiler, **(5897 sayılı kanunun 2 inci maddesiyle kaldırılan ibare. Yürürlük; 30.06.2009) (12)** ile Ulaştırma Bakanlığı sivil havacılık genel müdürlüğü taşıtların fenni muayeneleri yapmadan, **(5897 sayılı kanunun 2 inci maddesiyle kaldırılan ibare. Yürürlük; 30.06.2009) (13)** uçuşa elverişli belgelerini vermeden önce, verginin ödenip ödenmediğini araştırmak zorundadırlar.

hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olanlar ile bunlara bağlı fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

Büyükşehir belediyelerinin, 2872 sayılı Kanunun 11 inci maddesine göre vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan katı atık ücreti alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

2560 sayılı Kanun kapsamında büyükşehir belediyeleri su ve kanalizasyon idarelerinin, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan; su ve atık su bedeli ile harcamalara katılma payı alacak asıllarının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'iler (sözleşmelerde düzenlenen her türlü zamlar dâhil) hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı cezaların ve gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ilerin (sözleşmelerde düzenlenen her türlü ceza ve zamlar dâhil) tahsilinden vazgeçilir.

YİKOB'ların, vadesi 31/12/2022 tarihinden (bu tarih dâhil) önce olduğu hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan ve 6183 sayılı Kanun kapsamında takip edilen alacak asılları ile buna bağlı fer'i alacakları hakkında birinci fıkranın (ç) bendi hükümlerine göre yapılacak hesaplamalar sonucu belirlenen tutarların aynı fıkra hükümleri çerçevesinde ödenmesi hâlinde bu alacaklara bağlı fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun 376 ncı maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi ile 379 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer verilen indirimlerden yararlanamazlar.

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla yargı kararı ile kesinleştiği hâlde mükellefe ödemeye yönelik tebligatın yapılmadığı alacaklar için mükelleflerce bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde başvuruda bulunulması koşuluyla bu alacaklar da bu madde kapsamında yapılandırılır. Bu hüküm kapsamına giren alacaklar için ayrıca tebligat yapılmaz ve alacakların vade tarihi olarak Kanunun yayımı tarihi kabul edilir. Bu kapsamda yapılandırılan tutarların bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmemesi hâlinde de vade tarihinde değişiklik yapılmaz.

Bu madde hükmünden yararlanmak isteyen borçluların maddede belirtilen şartların yanı sıra dava açmamaları, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları şarttır.

IV- KESİNLEŞMEMİŞ VEYA DAVA SAFHASINDA BULUNAN ALACAKLAR (MADDE 3)

Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken ve Vazgeçilen Alacak Tutarı
<p>Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar</p>	<p>— Vergilerin/gümrük vergilerinin %50'si ödenir.</p> <p>— Bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir.</p> <p>— Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamının ve vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %50'sinin tahsilinden vazgeçilir.</p>
<p>İtiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatları ile gümrük vergilerine ilişkin tahakkuklar;</p>	<p>— Terkine ilişkin karar olması halinde, ilk tarhiyata/tahakkuka esas alınan vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ödenir.</p> <p>— Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir</p> <p>— Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamından ve vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının tahsilinden vazgeçilir.</p> <p>— Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde, tasdik edilen vergilerin/gümrük vergilerinin tamamı, terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin %10'u ödenir.</p> <p>— Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir</p> <p>— Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamından ve terkin edilen vergilerin/gümrük vergilerinin kalan %90'ının tahsilinden vazgeçilir.</p> <p>— Verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde birinci fıkraya hükmü (%50), kısmen onama</p>

	<p>kısmen bozma kararı olması hâlinde ise onanan kısım için bu fıkranın (b) bendi (onanan kısmın tamamı, terkin edilen kısmın %10'u), bozulan kısım için birinci fıkra hükmü (%50) uygulanır.</p> <p>—</p>
<p>Sadece vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin dava açılmış olması</p>	<p>— Asla bağlı cezaların, vergilerin/gümrük vergilerinin Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olması veya 2'nci maddeye ilişkin olarak bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi şartıyla tamamının ve bunlara bağlı gecikme zamlarından vazgeçilir.</p> <p>— Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından ilk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olanlarda %25'inin;</p> <p>— Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarından/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarından ilgisine göre itiraz/istinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olanlarda Kanunun yayımlandığı tarihten önce verilmiş en son kararın terkine ilişkin karar olması hâlinde % 10'unun, Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen ceza tutarının %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun Kanunda belirtilen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların tamamından vazgeçilir.</p> <p>— Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarına/gümrük yükümlülüğüyle ilgili idari para cezalarına ilişkin verilen en son kararın bozma kararı olması hâlinde cezanın %25'inin, kısmen onama kısmen bozma kararın olması hâlinde; onanan kısmın tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması hâlinde tasdik edilen cezanın %50'sinin, terkin edilen cezanın %10'unun, bozulan kısmın %25'inin bu Kanunda belirtilen</p>

	süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla kalan cezaların, tahsilinden vazgeçilir.
--	--

Bu Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak bu Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebiyle veya izaha davet kapsamında verilir, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için üçüncü fıkra hükmü uygulanır.

Bu madde hükmünden yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır.

Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla; uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da bu madde hükmünden yararlanır.

Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.

V- İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER (MADDE 4)

Alacağın Kapsamı	Ödenmesi Gereken ve Vazgeçilen Alacak Tutarı
Kanunun yayımı tarihidен önce başlanıldığı halde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine bu <u>Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla</u> devam edilir.	<ul style="list-style-type: none"> — İncelemenin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergilerin %50'si ödenir. — Gecikme faizi yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak faiz tutarı ödenir. — Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda cezanın %25'i ödenir. — Vergi aslına bağlı cezaların tamamının tahsilinden vazgeçilir. — İştirak nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarında, cezaya muhatap olanların, cezanın %25'i ödenir. — Kanunun yayımı tarihinden önce Pişmanlık talebi ile verilir, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları için aynı kurallar geçerlidir.

	— Alacağa ilişkin dava açılmamalıdır.
Kanunun yayımlandığı tarihten önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılır.	Aynı kurallar geçerlidir.
Uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar	Aynı kurallar geçerlidir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mülga 64 üncü maddesinde sayılan diğer ücret gelirleriyle ilgili olarak gelir vergisi tarh edilmez ve vergi cezası kesilmez, tarh edilmiş ve kesilmiş olanlar terkin edilir, tahsil edilmiş olanlar iade edilmez.

Madde uygulamasında incelemeye başlama tarihi, 213 sayılı Kanunun 140'ıncı maddesine göre tayin olunur.

Madde hükmünden yararlananlar, ayrıca 213 sayılı Kanunun uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma, vergi cezalarında indirim, 4458 sayılı Kanunun uzlaşma, 5326 sayılı Kanunun peşin ödeme indirimi ile 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 75 inci maddesindeki indirim hükümlerinden yararlanamazlar.

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, **Kanunun yayımını izleyen yedi iş günü içinde sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez.** Bu süre içinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmaz. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri ile birlikte değerlendirilir. İnceleme ve takdir işlemlerinin sonuçlandırılmasından maksat, inceleme raporları ve takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettirilmesidir.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin artırımında bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden **damga vergisini süresinde ödemiş** ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla 5 puanlık indirim hakkından yararlanarak %15 oranında ödeme yapılmaktadır. Bu şartlardan ilk defa getirilen damga vergisinin ödenmiş olması koşulunun çıkartılması uygun olacaktır.
- ✓ Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri sonucunda tarh edilen vergiler ve cezalar ile ilgili olarak Kanunu'nun 4'üncü maddesi düzenlenmesinden yararlanıldığında; sadece vergi ziyayı değil usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının da kesilmemesi yönünde düzenleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.
- ✓ 7143, 7326 sayılı yasalarla matrah artırımında bulunmuş ancak herhangi bir sebeple taksitlerini ödeyemediği için matrah artırımını haklarını kaybeden vergi mükelleflerinin matrah artırımından kaynaklanan (ki gecikme zamları normal gecikme zammının 2 katı olarak işlemektedir) borçlarının da genel yapılandırma kapsamında değerlendirilmesi uygun olacağı düşünülmektedir.

VI- MATRAH VE VERGİ ARTIRIMI (MADDE 5)

A. Gelir ve Kurumlar Vergisi Matrahlarının Artırımı

Mükellefler, belirtilen şartlar dâhilinde gelir ve kurumlar vergisi matrahlarını artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir ve kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak bu vergi türleri için daha sonra **başka bir tarhiyat yapılmaz**.

Hem asgari oran hem de asgari tutar koşulu bulunmaktadır.

Yıllar	Gelir ve Kurumlar Vergisi Mükellefleri İçin Matrah Artırım Oranları	ASGARI MATRAH ARTIRIM TUTARI (Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin artırdıkları matrahlar aşağıdaki tutarlardan düşük olamaz)					
		(Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıl ile ilgili olarak vermiş oldukları gelir vergisi beyannamelerinde, zarar beyan edilmiş olması veya indirim ve istisnalar nedeniyle matrah oluşmaması ya da hiç beyanname verilmemiş olması halleri dahil)					
		İşletme hesabı	Bilânço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı	Geliri, sadece basit usulde tespit edilen ticari kazançtan oluşan mükellefler (1/10)	Geliri sadece gayrimenkul sermaye iradından oluşanlar (1/5)	Diğer gelir vergisi mükellefleri	Kurumlar vergisi mükellefleri
2018	%35	63.800	94.000	9.400	37.600	63.800	200.000
2019	%30	66.400	99.600	9.960	39.840	66.400	215.000
2020	%25	70.500	105.800	10.580	42.320	70.500	230.000
2021	%20	75.000	112.400	-	44.960	75.000	260.000

- Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilir ve üzerinden ayrıca herhangi bir vergi alınmaz.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergiler ile ilgili beyannameler üzerinden tahakkuk eden damga vergisini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanunun 2 nci ve 3 üncü maddesi hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahları %15 oranında vergilendirilir.
- Bu bendin uygulamasında ilgili yıllar itibarıyla gayrimenkul sermaye iratları için belirlenen istisna tutarları dikkate alınmaz.
- Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si, 2022 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilmez.

- Matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içinde peşin olarak ödenmesi halinde, bu vergilerden % 10 indirim yapılır.
- Matrah artırımından önce 2022 yılı kurumlar vergisi beyannamesini vermiş ve matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların tamamını indirim konusu yapmış olanlar, bu beyannamelerini, matrah artırımını yapılması için öngörülen başvuru süresi içinde düzeltmeleri hâlinde vergi cezası kesilmez, gecikme faizi hesaplanmaz. Bu şekilde yapılan düzeltmeler üzerine tahakkuk eden vergiler, beyannamenin verildiği tarihten itibaren bir ay içinde ödenir. Bu bent kapsamında yıllık kurumlar vergisi ile ilgili yapılan düzeltme nedeniyle 2022 yılına ilişkin geçici vergi beyannamelerinde düzeltme yapılmaz.
- İstisna ve indirimler nedeniyle gelecek yıllarda matrahtan indirim konusu yapılabilecek tutarlar ile geçmiş yıl zararları bu fıkra hükmüne göre artırılan matrahlardan indirilemez.
- İşe başlama ve işi bırakma gibi nedenlerle kist döneminde faaliyette bulunmuş mükellefler hakkında ilgili yıllar için belirlenen asgari matrahlar, faaliyette bulunulan ay sayısı (ay kesirleri tam ay olarak) dikkate alınarak hesaplanır.
- Matrah artırımında bulunan mükelleflerin yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.
- Matrah veya vergi artırımında bulunulması bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmez. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, bu maddenin birinci fıkrasının (h) bendi² ve üçüncü fıkrasının (e) bendi hükümleri³ saklı kalmak kaydıyla, Kanunun yayımını izleyen **vedi iş günü** içinde sonuçlandırılmaması halinde, bu işlemlere devam edilmez.

B. Muhtasar ve KDV’de Matrah Artırımı

Mükellefler, bu fıkrafta belirtilen şartlar dâhilinde gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi ile katma değer vergisini artırdıkları takdirde, kendileri nezdinde söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak artırıma konu ödemeler nedeniyle gelir (stopaj) veya kurumlar (stopaj) vergisi incelemesi ve tarhiyatı ile söz konusu vergiyi ödemeyi kabul ettikleri yıllara ait vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılmaz.

Her bir vergilendirme dönemine ilişkin matrah artırım oranları aşağıdaki gibidir.

² h) Matrah artırımında bulunan mükelleflerin, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödemiş oldukları vergilerin iadesi ile ilgili taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyat hakkı saklıdır.

³ e) Artırım talebinde bulunulan yılları izleyen dönemlerde yapılacak vergi incelemelerine ilişkin olarak artırım talebinde bulunulan dönemler için, sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden ve artırım talebinde bulunulan dönemler için ihraç kaydıyla teslimlerden veya iade hakkı doğuran işlemlerden doğan terkin ve iade işlemleri ile 3065 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamındaki işlemler veya müteselsil sorumluluk kapsamındaki işlemlerle ilgili inceleme ve/veya tarhiyat hakkı saklıdır. **Sonraki dönemlere devreden katma değer vergisi yönünden yapılan incelemelerde artırım talebinde bulunulan dönemler için tarhiyat önerilemez.**

Yıllar	Ücretler (Muhtasar beyannamelerinde yer alan ücret ödemelerine ilişkin gayrisafi tutarların yıllık toplamı üzerinden)	KDV (Her bir vergilendirme dönemine ilişkin olarak verdikleri beyannamelerindeki (ihtirazi kayıtla verilenler dâhil) hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden)	GVK 94 /1 - (2), (5) ve (6) numaralı bentleri, KVK/15 - 1 (b) bendi ve KVK/15-2 fıkrası ile KVK/30-3 fıkrasında yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere	GVK 94/1-(3) numaralı bendi ile KVK 15 /1 (a) ve 30/ 1-(a) bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı ayrı olmak üzere	GVK 94 /1-(11) ve (13) numaralı bentlerinde yer alan ödemeler için ayrı olmak üzere
2018	%6	%3	%6	%1	İlgili yıllarda geçerli tevkifat oranının %25'i
2019	%5	%3	%5	%1	
2020	%4	%2,5	%4	%1	
2021	%3	%2	%3	%1	

Bir aylık vergilendirme dönemine tabi olan katma değer vergisi mükelleflerince, artırımda bulunulmak istenilen yıl içindeki vergilendirme dönemleri ile ilgili olarak;

- 1) Verilmesi gereken katma değer vergisi beyannamelerinden, en az üç döneme ait beyannamenin verilmiş olması hâlinde, bu yıla ait dönemlerden verilmiş olan beyannamelerdeki hesaplanan katma değer vergisi tutarlarının ortalaması bir yıla iblağ edilerek, artırıma esas olmak üzere yıllık hesaplanan katma değer vergisi tutarı bulunur ve bu tutar üzerinden bu fıkranın (a) bendinde belirtilen oranlara göre artırım tutarı hesaplanır.
- 2) Hiç beyanname verilmemiş ya da bir veya iki döneme ilişkin beyanname verilmiş olması hâlinde, ilgili yıl için **gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunmuş olması şartıyla** artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle bu fıkradan yararlanır. Bu durumda olan adi ortaklık, kollektif ve adi komandit ortaklıklarda ortakların tamamının gelir veya kurumlar vergisi yönünden matrah artırımında bulunmaları şarttır.
- 3) Ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak nazara alınmaz, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilmez veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılmaz.
- 4) Matrah veya vergi artırımında bulunulması, 213 sayılı Kanunun defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.
- 5) Matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır.
- 6) Matrah veya vergi artırımını dolayısıyla mükelleflerce verilen yıllık, muhtasar ve katma değer vergisi beyannameleri ve diğer beyannameler için damga vergisi alınmaz.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ Matrah ve vergi artırımı oranları daha önceki Kanunlara göre daha düşük belirlenmelidir. Yaşanan pandemiden pek çok kişi ve firma olumsuz etkilenmiş durumdadır. Daha çok mükellefin bu düzenlemeden yararlanabilmesi için oranların düşük tutulmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Yüksek oranlı matrah artırımı zorunluluğu, yüksek matrah beyan etmiş bulunan ve yasalara uygun davranan mükellefleri matrah artırımından caydırmakta ve bu mükellefler matrah artırımında bulunmadıklarından inceleme işlemlerinin hedefi haline gelebilmektedir. Adaletin sağlanabilmesi için yüksek tutar ve oranlar yeniden değerlendirilmelidir. Bir anlamda getirilen sistem, yasalara uyanları fiilen cezalandırmaktadır. **Dolayısıyla vergiye uyumlu mükellef uygulamasına benzer şekilde, geçmiş dönemde ilave vergi tarhi ve vergi cezasına muhatap olmamış mükelleflere azalan oranlı bir matrah artırımı tarifesini uygulanması düşünülebilir. Bu mükellefler için matrah artırımı tutarları % 50 indirimli uygulanabilir. Aynı düzenleme işletme kayıtlarının düzeltilmesi uygulaması için geçerli olabilir.**
- ✓ Vergiye uyumlu mükelleflere tanınan 5 puan indirimin artırılması gerektiği değerlendirilmektedir.
- ✓ Özellikle 6111 ve 6736 sayılı Kanunlarda yer almayan ancak 7143 sayılı Kanunda yer alan borcun ödenmemesi halinde matrah artırımı hakkının kaybedilmesi sonucu doğuran uygulama pek çok sorunu beraberinde getirmektedir. Matrah artırımından doğan vergilerin Kanunda belirtilen şekilde ödenmemesi halinde, ödenmeyen vergi tutarları ilk taksit ödeme süresinin son günü vade kabul edilerek 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre gecikme zammıyla birlikte takip ve tahsil edilmekte; ancak madde hükmünden yararlanılamamaktadır. Çeşitli sebeplerle matrah artırımı borcunu ödeyemeyen mükelleflerin, borçlarının 6183 sayılı Kanun'a göre takip edilmesi ancak matrah artırımının sağladığı hakların elinden alınması vergi adaleti ilkesini de zedelemektedir. Bunun yerine **Matrah artırımında bulunan ancak borçlarını ödemeyen mükellefler açısından matrah artırımı hükümlerinden yararlanılamayacağına ve tarh zaman aşımının uzayacağına ilişkin düzenlemede bulunulabilir.**
- ✓ **İndirimli kurumlar vergisinden yararlanan mükellefler için matrah artırımlarının da ilgili yıl beyannamelerinde yararlandıkları indirimli oran üzerinden ödenmesi imkanı getirilmelidir. İndirim oranı % 100 olan mükellefler asgari matrahlar üzerinden vergi hesaplamalıdır. Aksi halde teşvik kapsamında yatırım yapan mükellefler, cezalandırılmış olmaktadır. Örneğin istisna, indirim veya zarar mahsubu nedeniyle matrah çıkmayan işletmeler Kanunda belirlenen asgari hadler üzerinden matrah artırımından yararlanma hakkına sahip iken yatırım teşvik belgesi kapsamında indirimli kurumlar vergisi uygulamasından yararlanan mükellefler ise matrah oluşumu nedeniyle yüksek tutarlarda matrah artırımı yapmak zorunda kalmaktadırlar. Bu adaletsizliğin giderilmesi adına indirimli kurumlar vergisi uygulamasına tabi mükellefler için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.**
- ✓ ÖTV ve damga vergisi yönünden vergi artırımı düzenlemesi yapılmalıdır.

- ✓ Matrah ve vergi artırımlarından yararlanan mükelleflerin **sonraki döneme devreden KDV'leri de dahil olmak üzere hiçbir nedenle incelenemeyeceği ve düzeltme yapılmasının istenemeyeceği Kanun hükmü olarak düzenlenmelidir.**
- ✓ **İlgili takvim yılı içinde istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetleri bulunan, diğer nedenlerle hesaplanan katma değer vergisi bulunmayan ve tecil-terkin uygulaması kapsamında teslimleri bulunan ve bunların yanı sıra vergiye tabi diğer işlemleri de bulunması nedeniyle hesaplanan vergisi çıkan mükelleflerin KDV matrah artırımını ilgili ödemeleri gereken katma değer vergisi tutarının, gelir ve kurumlar vergisi matrah artırımını tutarı üzerinden hesaplanacak %18 oranındaki katma değer vergisi tutarından aşağı olamayacağına ilişkin kıyas düzenlemesine verilmemelidir.**

VII- İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ (MADDE 6)

Bu maddede aşağıdaki üç konuda düzenleme yapılmaktadır.

1. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar
2. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar
3. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler

A. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (md. 6/1)

- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile **30/04/2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil) bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler.
- ✓ Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz.
- ✓ Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere özel karşılık hesabı açarlar.
- ✓ Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.
- ✓ İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

- ✓ Beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabi olduğu oranların yansı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir.
- ✓ Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez.
- ✓ **Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir, ancak iadeye konu edilmez.**
- ✓ Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için 3065 sayılı Kanununun 9 uncu maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz.
- ✓ Bildirilen kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.
- ✓ Özel tüketim vergisi konusuna giren malları bu fıkranın (a) bendi kapsamında beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini bu fıkranın (c) bendinde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri hâlinde bu mallar bakımından 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü⁴ uygulanmaz.
- ✓ Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası uygulanmaz.

B. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan mallar , makine, teçhizat ve demirbaşlar (md. 6/2)

- ✓ Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, **30/04/2023** tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kar oranını, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler.
- ✓ Gayrisafi kar oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.
- ✓ Bu hükme göre ödenmesi gereken katma değer vergisi, ilk taksit beyanname verme süresinde, diğerleri takip eden birinci ve ikinci ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.
- ✓ Bu fıkra hükmünün uygulanmasına ilişkin olarak geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

⁴ **ÖTV Kanunu/Madde 4-** (3) Fiilî veya kaydî envanter sırasında bu Kanuna ekli listelerdeki malların belgesiz olarak bulundurulduğunun tespiti halinde, belgesiz mal bulunduran mükelleflere, bu malların alış belgelerinin ibrazı için tespit tarihinden itibaren 10 günlük bir süre verilir. Bu süre içinde alış belgelerinin ibraz edilememesi halinde, belgesi ibraz edilemeyen malın tespit tarihindeki emsal bedeli üzerinden hesaplanan özel tüketim vergisi, alışını belgeleyemeyen mükellef adına re'sen tarh edilir. Tarh edilecek özel tüketim vergisi, asgari maktu vergi tutarına göre hesaplanacak vergiden az olamaz. Bu tarihyata vergi ziyayı cezası uygulanır.

C. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar (md. 6/3)

- ✓ Bilanço esasına göre defter tutan kurumlar vergisi mükellefleri, **31/12/2022** tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini **30/4/2023 tarihine kadar** (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.
- ✓ Beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.
- ✓ Ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.
- ✓ Beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ **Tek Düzen Hesap Planına göre 296 hesapta muhasebeleştirilmesi uygun görülen tutarların geçmiş yıl karlarından mahsup edilmesi halinde bu işlemin kar dağıtımını sayılmamasına ilişkin düzenleme yapılması uygun olacaktır.** Aksi halde ticari bilançolar bozulmaktadır.
- ✓ Gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin kayıtlarının daha sağlıklı hale getirilebilmesi için kayıtlarında yer aldığı halde gerçekte mevcut olmayan mallarını fatura düzenlemek suretiyle düzeltilmesinde **özel bir KDV oranı, örneğin düzeltmeye konu mal için tabi olunan KDV oranının yarısı olarak tayin edilmeli ve kazancın yarısı vergiden istisna kılınmalıdır. Zira genel KDV oranı ve kazancın tamamının vergisi talep edildiğinde, ki geçmiş uygulamalarda sürekli bu şekilde yapıldı, bu işlemler için mükellefler başvuruda bulun(a)mamaktadırlar.**

VIII- SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

A. Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Alacakları (Madde 7)

- (1) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tahakkuk ettiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan;
 - a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentleri kapsamındaki sigortalılık statülerinden kaynaklanan; sigorta primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
 - b) Bu Kanuna göre yapılan başvuru tarihi itibarıyla ilgili mevzuatına göre ödenmesi imkânı ortadan kalkmamış isteğe bağlı sigorta primi ve topluluk sigortası primi,
 - c) Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ilgili kanunları gereğince takip edilen damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı,

asılları ile bu alacaklara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.

- (2) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce tebliğ edildiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan; özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin yapılan ön değerlendirme, araştırma veya tespitler sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (3) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce kesinleştiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacaklarının tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (4) Bu madde kapsamına giren alacakların; asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce ödenmiş olmasına rağmen, fer'ilerinin bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödenmemiş olduğu durumlarda, aslı ödenmiş fer'i alacağın %40'ının bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, kalan %60'ının tahsilinden vazgeçilir.
- (5) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile ek 5 inci ve ek 6 ncı maddeleri kapsamında sigortalı olanların, bu madde kapsamındaki borçlarını yapılandırmaları hâlinde, yapılandırılan borç haricinde altmış günden fazla prim ve

prime ilişkin borçlarının bulunmaması veya altmış günden fazla prim ve prime ilişkin borçları bulunmakla birlikte bu borçlarını ilgili kanunlara göre taksitlendirmiş veya yapılandırmış olup ödeme yükümlülüklerini de yerine getiriyor olmaları ve bu maddeye göre yapılandırılan borçlarının ilk taksitini ödemeleri kaydıyla genel sağlık sigortasından yararlanmaya başlatılır.

- (6) 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında genel sağlık sigortası tescili yapılmış olup da gelir testine hiç başvurmayanlardan bu maddenin yayımı tarihinden 30/6/2023 tarihine kadar gelir testine başvuran kişilerin genel sağlık sigortası primleri, gelir testi sonucuna göre ilk tescil başlangıç tarihinden itibaren tahakkuk ettirilir.
- (7) 2022 yılı Aralık ayı ve önceki aylara ilişkin olup bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamında tahakkuk ettiği hâlde ödenmemiş olan prim borçlarının 31/7/2023 tarihine kadar ödenmesi hâlinde gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki sigortalılık statüsünden kaynaklanan prim borcu bulunanlar anılan Kanununun 67 nci maddesinde belirtilen şartları taşımaları hâlinde, bu Kanunun yayımı tarihinden önceki döneme ait prim borçları dikkate alınmaksızın Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31/7/2023 tarihine kadar sağlık hizmetlerinden ve diğer haklardan yararlandırılır. Bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmiş olan 5510 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi kapsamındaki genel sağlık sigortası primleri ile gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları iade ve mahsup edilmez.

B. Ön değerlendirme, araştırma veya tespit aşamasında olan eksik işçilik prim tutarları ile kesinleşmemiş idari para cezaları (Madde-8)

- (1) 31/12/2022 tarihine kadar (bu tarih dâhil) bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin olup, bu Kanun hükümlerinden yararlanmak için başvurulduğu hâlde, 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru süresinin sonuna kadar işverene tebliğ edilmiş olan ön değerlendirme, araştırma veya tespit sonucunda bulunan eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi asılları ile bu alacaklara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı hesaplanan sürenin başlangıç tarihinden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (2) 31/12/2022 tarihinden önce (bu tarih dâhil) işlenen fiillere ilişkin olup 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen başvuru tarihine kadar tebliğ edildiği hâlde yine bu tarihe kadar ödenmemiş olan idari para cezası asıllarının %50'si ile bu tutara ödeme sürelerinin bittiği tarihlerden bu Kanunun yayımı tarihine kadar geçen süre için Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, bu Kanunda belirtilen süre ve şekilde ödenmesi hâlinde, idari para cezası asıllarının kalan %50'si ile idari para cezasına uygulanan gecikme cezası ve gecikme zammı gibi fer'i alacakların tamamının tahsilinden vazgeçilir.
- (3) Bu Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen tarihe kadar başvuruda bulunmak kaydıyla bu Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi

kapsamındaki alacaklar ile 10 uncu maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarında belirtilen alacaklardan bu Kanunun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen ilk taksit ödeme süresinin sonuna kadar tahakkuk edenler de bu Kanunun 7 nci maddesine göre yapılandırılır.

- (4) Bu madde ile 7 nci madde hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, bu maddelerde belirtilen şartların yanı sıra dava açmaması, açılmış davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmaması şarttır.

IX- ORTAK HÜKÜMLER (MADDE 9)

1. Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların;

- 30 Nisan 2023 tarihine kadar (bu tarih dâhil) ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
- Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, Sosyal Güvenlik Kurumuna, il özel idarelerine, belediyelere ve YİKOB'lara bağlı tahsil dairelerine ödenecek tutarların ilk taksitini 31/5/2023 tarihine kadar (bu tarih dahil), diğer taksitlerini ise bu tarihi takip eden aylık dönemler halinde azami kırk sekiz eşit taksitte ödemeleri,

gerekmektedir.

2. Kanun hükümlerine göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir.

3. Hesaplanan tutarların tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde katsayı uygulanmaz ve,

- a) Fer'i alacaklar yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarların (Bu Kanunun 4 üncü maddesine göre hesaplanan gecikme faizi dahil) %90' ının tahsilinden vazgeçilir.
- b) Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olan idari para cezalarından %25 indirim yapılır.
- c) Yapılandırma sonucu ödenecek alacağın sadece fer'i alaktan ibaret olması halinde fer'i alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardan (bu Kanunun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrası kapsamındaki alacaklar hariç) %50 indirim yapılır.

4. Hesaplanan tutarların taksitle ödenmek istenmesi halinde, ilgili maddelerde yer alan hükümler saklı kalmak şartıyla borçluların başvuru sırasında on iki, on sekiz, yirmi dört, otuz altı veya kırk sekiz eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih etmeleri şarttır. Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamaz.

5. Taksitle yapılacak ödemelerinde ilgili maddelere göre belirlenen tutar;

- a) On iki eşit taksit için (1,09),
- b) On sekiz eşit taksit için (1,135),
- c) Yirmi dört eşit taksit için (1,18),
- ç) Otuz altı eşit taksit için (1,27),
- d) Kırk sekiz eşit taksit için (1,36)

katsayısı ile çarpılır ve bulunan tutar taksit sayısına bölünmek suretiyle aylık dönemler halinde ödenecek taksit tutarı hesaplanır.

6. Bu Kanuna göre ödenmesi gereken birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden; **bir takvim yılında üç veya daha az taksitin**, süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde, ödenmeyen veya eksik ödenen taksit tutarlarının son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.
7. Birinci ve ikinci taksitlerin ödeme sürelerinde tam ödenmemesi ya da süresinde ödenmeyen veya eksik ödenen diğer taksitlerin belirtilen şekilde de ödenmemesi veya bir takvim yılında üçten fazla taksitin süresinde ödenmemesi veya eksik ödenmesi hâlinde bu Kanun hükümlerinden yararlanma hakkı kaybedilir.
8. Şu kadar ki, 5 inci madde kapsamında taksitli ödeme seçeneği tercih edilmiş olması ve birinciyle ikinci taksitin ödeme sürelerinde ve tam ödenmesi koşuluyla, kalan taksitlerden süresinde ödenmeyen veya eksik ödenenlerin son taksiti izleyen ayın sonuna kadar hesaplanacak geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanılır.
9. Peşin veya taksitli ödeme seçeneğinin tercih edilmesi ve ilk taksit ödeme süresi içinde ödenmesi gereken tutarların ödenmemesi veya eksik ödenmesi halinde, hesaplanan tutarların tamamının ilk taksiti izleyen ayın sonuna kadar geç ödeme zammı ile birlikte ödenmesi şartıyla katsayı uygulanmaksızın Kanundan yararlanılır.
10. Kanuna göre ödenecek taksit tutarının %10'unu aşmamak şartıyla 20 Türk lirasına (bu tutar dâhil) kadar yapılmış eksik ödemeler için bu Kanun hükümleri ihlal edilmiş sayılmaz.
11. Bu Kanun kapsamına giren alacakların altıncı fıkrada belirtilen şekilde tamamen ödenmemiş olması halinde borçlular, ödedikleri tutarlar kadar bu Kanun hükümlerinden yararlanırlar. Kanun kapsamında yapılandırıldığı halde bu Kanunda öngörülen süre ve şekilde ödenmeyen alacakların yapılandırma öncesi türü ve vadesi dikkate alınarak takip işlemleri ilgili mevzuat kapsamında yapılır ve bu Kanunun yayımı tarihinden önce başlamış olan takip işlemleri geçerliliğini koruyarak kaldığı yerden devam eder.
12. 11/11/2020 tarihli ve 7256 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile 3/6/2021 tarihli ve 7326 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin

Kanunun 2 ve 7 nci maddelerine göre yapılandırılan ve bu Kanunun yayımı tarihi itibarıyla ödemeleri devam eden alacaklar açısından, borçlular talep etmeleri halinde bu Kanun hükümlerinden yararlanabilir. Bu takdirde, 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamında ödenen taksitler için yapılandırma hükümleri geçerli sayılır, bu şekilde ödenmiş taksit tutarlarına tecil tarihi ile ödeme tarihi arasında geçen süre için anılan Kanunlara göre tercih edilen taksit süresine uygun katsayı uygulanır, kalan taksit tutarlarına konu alacaklar vadesinde ödenmemiş olacak kabul edilerek bu Kanunun ilgili hükümlerine göre yapılandırılır ve ödenmemiş taksitlere ilişkin kalan katsayı tutarlarının tahsilinden vazgeçilir.

13. Kanundan yararlanılarak süresinde ödenen alacaklara, bu Kanunda yer alan hükümler saklı kalmak kaydıyla Kanunun yayımlandığı tarihten sonraki süreler için faiz, gecikme zammı, gecikme cezası gibi fer'i amme alacağı hesaplanmaz.
14. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklarla ilgili olarak, tatbik edilen hacizler yapılan ödemeler nispetinde kaldırılır ve buna isabet eden teminatlar iade edilir. Bu Kanuna göre ödenecek alacaklar nedeniyle tatbik edilen hacizlere konu mallar, borçlunun talebi halinde 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre alacaklı tahsil dairesince satıla bilir. Bu talep, Kanun kapsamında ödenmesi gereken tutarların Kanun hükümlerine göre ödenmesine engel teşkil etmez. Kanunun 2 nci maddesi kapsamında yapılandırılan borçların, borç durumunu gösterir belgede yer almaması için bu borçların en az %10' unun ödenmiş olması şarttır.
15. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve ilgili maddeler uyarınca dava açmamaları veya açılan davalardan vazgeçmeleri ve kanun yollarına başvurmamaları gereken borçluların, bu Kanun hükümlerinden yararlanabilmeleri için ilgili maddelerde belirlenen başvuru sürelerinde, yazılı olarak bu iradelerini belirtmeleri şarttır.
16. Borçlularca, Kanun hükümlerinden yararlanılmak üzere davadan vazgeçilmesi halinde idarece de ihtilaflar sürdürülmez.
17. Davadan vazgeçme dilekçeleri ilgili tahsil dairesine verilir ve bu dilekçelerin tahsil dairelerine verildiği tarih, ilgili yargı merciine verildiği tarih sayılarak dilekçeler ilgili yargı merciine gönderilir. Hazine ve Maliye Bakanlığına bağlı tahsil dairelerince tahsili gerektiği halde tahakkuku diğer kamu idarelerince yapılan alacaklara ilişkin ilgili kamu idaresi aleyhine açılmış davalardan vazgeçme dilekçelerinin verileceği idari mercii belirlemeye Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkilidir.
18. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunan ve açtıkları davalardan vazgeçen borçluların bu ihtilaflarıyla ilgili olarak karar tarihine bakılmaksızın bu Kanunun yayımı tarihinden sonra tebliğ edilen kararlar uyarınca işlem yapılmaz.
19. Bu Kanun hükümlerinden yararlanmak üzere başvuruda bulunulan borçlara ilişkin dava açılmaz ve hiçbir mercie başvurulamaz.
20. Cumhurbaşkanı, bu Kanunda öngörülen başvuru ve ilk taksit ödeme sürelerini bir aya kadar uzatmaya yetkilidir.

TÜRMOB GÖRÜŞ VE ÖNERİLERİ

- ✓ 1.000 TL'ye kadar olan küçük tutarlı eksik ödemelerin de ihlal sayılmaması sağlanmalıdır.

X- DİĞER HÜKÜMLER (MADDE 10)

- ✓ 18/5/2004 tarihli ve 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği ile Odalar ve Borsalar Kanunu hükümlerine göre, 31/12/2022 tarihine kadar ödenmesi gerekmesine rağmen ödenmemiş olan, üyelerin oda ve borsalara olan aidat, navlun hasılatından alınacak oda payları ve borsa tescil ücreti ile oda ve borsaların Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine olan aidat borçları asılları ile 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun 26 ncı maddesinin yirmi üçüncü fıkrası ile 27 nci maddesinin yedinci fıkrası uyarınca Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğine ödenmesi gereken sigorta eksperleri ve sigorta acenteleri levha aidat borç asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımlandığı tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam **dokuz eşit taksitte ödenmesi** hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 1/6/1989 tarihli ve 3568 sayılı Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve **azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi** hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

Bu madde uyarınca öngörülen altı taksit sayısının dokuz taksit olarak düzenlenmesinin yararlı olacağı düşünülmektedir.

- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu hükümlerine göre esnaf ve sanatkarların üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların birlik ve üyesi oldukları federasyonlara, birlik ve federasyonların Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonuna olan katılma payı, esnaf ve sanatkarların meslek eğitimini geliştirme ve destekleme fonu borç asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.

- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümlerine göre avukatların ve stajyer avukatların baro kesenekleri ile staj kredisi borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 27/1/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla, ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 23/1/1953 tarihli ve 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Merkez Konseyine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 7/6/1985 tarihli ve 3224 sayılı Türk Dış Hekimleri Birliği Kanunu hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Dış Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının ödenmemiş kısmının birinci taksiti bu Kanunun yayımı tarihini takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.
- ✓ 31/12/2022 tarihi (bu tarih dâhil) itibarıyla ödenmesi gerektiği hâlde bu Kanunun yayımı tarihine kadar ödenmemiş olan; 9/3/1954 tarihli ve 6343 sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına, Türk Veteriner Hekimleri Birliği ile Odalarının Teşekkül Tarzına ve Göreceği İşlere Dair Kanun hükümlerine göre meslek mensuplarının üyesi oldukları odalara olan aidat borçları ile odaların Türk Veteriner Hekimleri Birliğine olan birlik payı borçlarının asıllarının tamamının birinci taksiti bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar, kalanı aylık dönemler hâlinde ve azami toplam altı eşit taksitte ödenmesi hâlinde, bu alacaklara uygulanan faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların, alacak asıllarının bu Kanunun yayımı tarihinden önce kısmen veya tamamen ödenmiş olması hâlinde ödenmiş borç asıllarına isabet eden faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacakların tahsilinden vazgeçilir.